Vastuvõtukulud

Vastuvõtukulude maksustamine (kood 5100)

Koodil 5100 näitab osa I maksumaksja maksustamisperioodil oma külaliste või koostööpartnerite vastuvõtuga seotud kulutused, mis summeeritakse koodil 5110 kalendriaasta jooksul kasvavalt.

Vastavalt **TuMS § 49** lõikele 4 on koodil 5110 deklareeritud kulutustelt vastuvõtuks ette nähtud soodustus 2% kalendriaasta algusest kasvavalt maksumaksja poolt deklareeritud isikustatud sotsiaalmaksuga väljamaksete summast, millele lisatakse 50 eurot iga kalendrikuu kohta, mis arvutatakse koodil 5120 järgmiselt:
[lisa 1 (kood 1200 + 1201 – kood 1500) + lisa 2 (kood 2200 + 2201 – kood 2500)] >= 0 × 2% + (50 × kalendrikuu number).

Vastuvõtukulude maksustamise osas on seadusandja teinud maksumaksjatel vahet vastavalt **TuMS § 49 lõikele 4**. Vastuvõtukuludelt on maksumaksjaks ainult lisa 5 osa I maksumaksja. Seadusandja käsitleb kulutusi vastuvõtuks osaliselt ettevõtlusega seotud kuludena ja sellepärast on nimetatud kulude maksustamisel kehtestatud maksuvaba piirmäär.

Kui lisa 5 osa II maksumaksja (nimekirja kantud isik) teeb oma põhikirjalise tegevusega seotud vastuvõtukulusid, siis need maksustamisele ei kuulu.

Vastuvõtukulud on **TuMSi** tähenduses külaliste või koostööpartnerite vastuvõtmisel tehtud kulud toitlustamisele, majutamisele, transpordile või meelelahutusele. Vastuvõtukulutusi nimetatakse ka esinduskuludeks.

Maksustamisele kuuluvad veel vastuvõtukulud, mida mitteresident teeb püsiva tegevuskoha kaudu või arvel, sõltumata sellest, kas külaliseks või koostööpartneriks on resident või mitteresident. Külaliseks või koostööpartneriks loetakse ka mitteresidendi peakontori või muu väljaspool Eestit asuva struktuuriüksuse esindajaid.

Vastuvõtukulude maksustamisel ei ole oluline, kas lisa 5 osa I maksumaksja teeb nimetatud kulutused Eestis või väljaspool Eestit. Ka maksumaksja töötaja poolt välislähetuses tehtud vastuvõtukulusid käsitletakse vastuvõtukuludena **TuMS § 49** tähenduses, mitte lähetusega seotud kuludena.

Juriidilisel isikul puudub külalistega lepinguline suhe. Tavaliselt on külalisteks või koostööpartneriteks kliendid, liikmed, mittetulundusühingu või sihtasutuse vabatahtlikud jne. Külalised ja koostööpartnerid **TuMS § 49** tähenduses ei ole **TuMS §-s 48** lõigetes 3 ja 6 nimetatud füüsilised isikud.

Koostööpartneritega on võrdsustatud mittetulundusühingute ja sihtasutuste tegevuses oma vabast ajast ja tasu saamata osalevad füüsilised isikud (vabatahtlikud). Vabatahtlik tegevus seisneb põhiliselt teiste

abistamises avalikes huvides ja ühiskonna heaks. Paljude mittetulundusühingute tegevus põhineb vabatahtlikel. Vabatahtlike tehtud kulutused ühingu eesmärkide täitmiseks, nt sõidukulud, mis on dokumentaalselt tõendatud, ei kuulu maksustamisele **TuMS § 12 lõike 3** alusel.

Vabatahtlike võrdsustamine külaliste või koostööpartneritega võimaldab teha eelkõige kulutusi meelelahutusele ja toitlustamisele, nt korraldada nendele tänuüritusi.

Juhul kui mittetulundusühingu või sihtasutuse töötaja või juhatuse liige on samal ajal ka vabatahtlik, siis maksustamisel käsitatakse neid ikka töötajana **TuMS § 48 lõike 3** tähenduses.

Vastuvõtu korraldamiseks tehtud väljaminekud võivad jaguneda muuhulgas kulutusteks:

- ✓ toitlustamisele,
- ✓ majutamisele,
- ✓ transpordile,
- ✓ meelelahutusele,
- ✓ kingitustele,
- ✓ ruumide rendile,
- ✓ vastuvõtu turvamisele,
- ✓ erisoodustustele, jne.

Kulutuste loetelu ei ole lõplik ja sõltub ürituse iseloomust ja eesmärgist. Samuti ei maksustata kõiki kulutusi vastuvõtukuludena, näiteks töötasusid esinejatele, õhtujuhtidele. Viimasel juhul on tegemist isiku tulu maksustamisega.

Kui külalistele või koostööpartneritele ostetakse kinopiletid, kontserdipiletid vms piletid, st lunastatakse sissepääs, siis on tegemist meelelahutusega.

Tähele tasub panna, et vastuvõtul võivad osaleda nii töötajad kui ka külalised. Seepärast tuleb vastuvõtukulude maksustamisel arvestada ürituse eesmärgiga – kelle huvides ja kelle jaoks üritus eeskätt mõeldud on ning kellega kulu on seotud.
Kui töötajad täidavad üritusel töökohustusi, ei ole tegemist tööandja poolt töötajatele hüve pakkumisega

ja kõik külaliste vastuvõtuga seotud kulud maksustatakse **TuMS § 49** alusel. Näiteks on tegu äripartneritele korraldatud vastuvõtuga, kus töötajad osalevad oma tööülesannetest tulenevalt.

Töötajate kaasamisel vastuvõtu korraldamisse peab arvestama asjaoluga, kas töötaja täidab oma tavapäraseid tööülesandeid või mitte. Kui töötaja tegeleb vastuvõtu korraldamisel oma tööülesannetega, siis ei saa tööülesannete täitmisega seotud kulutusi majutusele ja transpordile käsitleda erisoodustusena ega ettevõtlusega mitteseotud kuludena. Sellisteks töötajateks võivad olla näiteks auto- või bussijuhid, tõlgid, kokad, ettekandjad jms teenindusega tegelevad inimesed.

Samas, näiteks äripartneritele korraldatud ühist teatrikülastust ei saa pidada samaväärseks. Teatrietenduse ajal ei ole töötajatel võimalik tööülesandeid täita ja seepärast loetakse teatrietendusele tasuta sissepääs erisoodustuseks.

NÄIDE

Äripartneritele korraldatakse teatrikülastus koos lõuna- ja õhtusöögiga restoranis.
Äripartnereid saatvate juhatuse liikme, tõlgi teatripiletite ning lõuna- ja õhtusöögi kulud loetakse erisoodustuseks. Transpordi ja majutuse kulud on käsitletavad ettevõtlusega seotud kuludena, mida ei maksustata.
Äripartneritega seotud teatripiletite, lõuna- ja õhtusöögi, majutuse ja transpordikulud loetakse vastuvõtukuludeks.

Kui ürituse iseloomust selgub, et tegelikult korraldati üritus töötajatele, kus osaleb ka külalisi, siis tuleb kulud jaotada töötajate ja külaliste vahel vastavalt osalejatele ning sellest lähtuvalt maksustada. Töötajatele tehtud kulutused maksustatakse erisoodustusena. Külaliste puhul on vaja eristada kingitused, vastuvõtukulud ja kulud, mida ei saa nendena käsitleda, kuid mis võivad olla ettevõtlusega mitteseotud kulud. Viimati nimetatut on vaja eraldi käsitleda sellepärast, et maksustamisel kehtivad nende kulude osas erinevad reeglid ja need maksustatakse **TuMS § 51** alusel.

Seega ei ole tehtud majutus-, sõidu- ja toitlustuskulude maksustamisel ainuüksi piisav kulu liigist. Eelkõige on vaja kindlaks teha kulu tegemise eesmärk. Kulutusi toitlustamisele, sõidule ja majutamisele võib esineda ka olukordades, kus neid **TuMS § 49** alusel ei maksustata, näiteks kui lennupiletit ei ole võimalik soetada ilma toitlustamiseta või hotelliarve on koos hommikusöögiga, st hommikusöök on lahutamatu osa sõltumata sellest, kas seda teenust kasutatakse või mitte. Samuti võib sõidu- ja majutuskulu olla osutatud teenuse lahutamatu osa, mida käsitatakse ettevõtlusega seotud kuluna ja **TuMS § 12 lõike 3** alusel maksustamisele ei kuulu.

Vastuvõtukulude maksustamisel ei ole vahet, kas üritusi korraldab äriühing, püsiv tegevuskoht, mittetulundusühing või sihtasutus. Vastuvõtukulude maksustamisel on oluline, kas üritusi korraldav mittetulundusühing või sihtasutus on kantud nimekirja või mitte.

NÄITED

Vastuvõtukulude piirmäärad

Kui äriühing on loodud aasta keskel ja täidetakse lisa 5 kood 5100 ja kood 5110, siis 2%-line maksusoodustus algab, kui maksumaksja deklareerib sotsiaalmaksuga maksustatavad väljamaksed lisal 1 või 2. Samas 50 euro suurune soodustus saadakse iga kalendrikuu kohta (k.a nende kuude eest, kui äriühingut veel ei olnud loodud). Selline lähenemine on analoogne füüsilise isiku maksuvaba tuluga, kus tuludeklaratsioonis võetakse arvesse kogu kalendriaasta maksuvaba tulu.

Spetsialisti sõidu- ja majutuskulud

Äriühing soetas välisriigist aparatuuri, mille ülespanemiseks on vaja kaasata vastava ala spetsialist. Aparatuuri müünud välisriigi äriühing saadabki Eestisse oma spetsialisti kui selle teenuse lahutamatu osa (nt on sätestatud lepingus) ning sel juhul tuleb kompenseerida spetsialisti sõidu- ja majutuskulud. Kuna sõidu- ja majutuskulu on teenuse lahutamatu osa, siis käsitletakse neid kulusid ettevõtlusega seotud kuludena, mis ei kuulu maksustamisele **TuMS § 12 lõike 3** alusel.

Viimati uuendatud 20.12.2024